

INSTITUȚIILE UNIUNII EUROPENE

– PARLAMENTUL EUROPEAN

Ana CERNAT¹

ABSTRACT: The European Parliament (abbreviated as EU Parliament or the EP) is the directly elected parliamentary institution of the European Union (EU). Together with the Council of the European Union (the Council) and the European Commission, it exercises the legislative function of the EU. The Parliament is composed of 751 (previously 766) members, who represent the second largest democratic electorate in the world (after the Parliament of India) and the largest trans-national democratic electorate in the world (375 million eligible voters in 2009). It has been directly elected every five years by universal suffrage since 1979. However, turnout at European Parliament elections has fallen consecutively at each election since that date, and has been under 50% since 1999. Turnout in 2009 stood at 43% of all European voters, ranging from 90% in Luxembourg and Belgium (where compulsory voting is used) to 20% in Slovakia. Turnout was under 50% in 18 out of the then 27 member states.

KEYWORDS: European Parliament, legislative initiative, legislative procedures, EU budget, European Commission.

Cinci sute de milioane de oameni se trezesc, după trei fuse orare având ceva în comun: suntem membri ai, probabil celei mai mari democrații din lume. Fie că traversăm strada sau continentul, că ne aprovizionăm pentru o afacere sau cumpărăm de la magazinul din colț, Parlamentul European ne ajută să avem o viață mai sigură și mai ușoară. Parlamentul European este Parlamentul cetățenilor europeni. El este un for în care au loc dezbateri politice intense. Începând cu primele alegeri directe din 1979, puterile sale au crescut neîncetat, în special cele de colegiator și de autoritate bugetară. Parlamentul însă le folosește în interesul și spre binele cetățenilor pentru clădirea unui viitor mai bun.

Tineri sau mai puțin tineri, studenți, persoane active, pensionari sau consumatori: indiferent de statutul nostru, legile europene ne privesc pe toți, uneori chiar fără să ne dăm seama. Rolul aleșilor europeni este

¹ Elevă, clasa a X a C la Colegiul Tehnic „Dimitrie Ghika” Comănești, județul Bacău (Coordonator, prof. Elena – Mihaela Prisacariu (myhamail1974@yahoo.com)).

determinat în numeroase domenii, cum ar fi: alimentația mai sănătoasă, libertatea de a circula și de a munci oriunde în Uniune.

Competiția dintre companiile aeriene a însemnat tarife mai mici și facilitarea călătoriilor între vecinii noștri europeni. Competiția puternică mai poate însemna și supra rezervări și întârzieri mari. Dar nu trebuie să fiți lăsați în voia sortii. Reglementarea de despăgubire de către companiile aeriene este în exemplu de contribuție a Parlamentului European la asigurarea unei competiții echitabile. Votul exprimat de parlamentarul dumneavoastră vă face auzită vocea în Europa. Astfel dacă zborul dumneavoastră este întârziat sau suprazervat, compania aeriană trebuie să vă despăgubească sau să vă găsească un alt mijloc de transport. Parlamentul European a reușit să întărească și drepturile pasagerilor din avioane, fără a uita persoanele în vârstă și pe cele cu mobilitate redusă, care, de acum înainte, pot solicita asistență atât în aeroport, cât și la bordul aeronavelor.

Într-o lume globalizată ce favorizează circulația produselor pe toată planeta, UE încearcă să protejeze consumatorii de produse defecte sau periculoase. Sănătatea, siguranța și protecția consumatorului sunt priorități pe ordinea de zi a Uniunii. Să luăm de exemplu jucăriile: produsele nepotrivite pentru anumite vârste sunt marcate iar chimicalele periculoase sunt interzise în jucării. Produsele chimice sunt omniprezente în viața noastră. Deși nimeni nu pune sub semnul întrebării utilitatea lor, siguranța lor pentru sănătate sau mediu ridică probleme. Uniunea Europeană a adoptat o reglementare denumită "REACH", care își propune să reevalueze mii de produse chimice aflate în circulație, cu scopul de a retrage de pe piață produsele cele mai periculoase. Datorită tenacității deputaților europeni, accentual a fost pus pe elaborarea de noi substanțe, mai puțin nocive, reducând la minimum testele pe animale. O altă problemă care a fost soluționată demonstrează interesul Parlamentului față de toate lucrurile negative ce trebuie schimbate în lucruri pozitive. În ultimele decenii cantitatea ambalajelor inutile a crescut dramatic. În ultimii zece ani, numărul lor a continuat să crească! Piața unică nu înseamnă doar comerț sau monedă unică, înseamnă opțiuni sporite concomitent cu protejarea drepturilor tuturor cetățenilor Uniunii. Parlamentarii Europeni formează comisii, în care discută legi noi ce urmează să fie dezbătute în sesiunile plenare. De pildă, o astfel de comisie trebuie să găsească soluția pentru a reduce cantitatea de ambalaje inutile din piața unică. Mai multe opțiuni, cost inferior și mult mai puține neplăceri oriunde v-ați afla în Europa.

Un alt avantaj de care ne bucurăm ca cetățeni europeni se referă la tarifele telefonice ați observat? Facturile pentru telefonul dumneavoastră mobil sunt mai mici atunci când vă întoarceți din vacanțele petrecute în străinătate. O reglementare europeană intrată în vigoare la începutul verii 2007 a dus la plafonarea costurilor suplimentare ale apelurilor primite sau efectuate în alt stat al Uniunii Europene, în scopul reducerii lor progresive.

De asemenea, Parlamentul European joacă un rol principal în definirea politicii de dezvoltare regională, a programelor de sprijin pentru cercetare, educație și cultură, precum și promovarea sănătății publice.

Copii nu știu întotdeauna ce este bun pentru ei, dacă ei cred întotdeauna ce află în publicitate probabil nu primesc întotdeauna cel mai bun sfat. Informațiile din publicitate trebuie să fie credibile. Legile Uniunii Europene ne vin în ajutor! Parlamentul este un actor cheie în procesul legislativ al Uniunii Europene împreună cu Comisia și Consiliul de Miniștri, Parlamentul dă formă legilor care protejează consumatorii de toate vârstele, el încearcă să se asigure că publicitatea înșelătoare nu ne va șterge zâmbetul de pe buze.

Există un element comun în aproape orice infracțiune și o motivație majoră pentru infractori ... banii. Ei pot trece prin multe mâini dar acest element comun în cantități suficiente poate fi urmărit. Cooperarea pe tot cuprinsul Uniunii înseamnă că băncile, societățile de credit și alte instituții financiare trebuie să verifice identitatea clientului când acesta deschide un cont sau efectuează o tranzacție importantă. Organele de poliție cooperează de asemenea pentru identificarea și urmărirea activităților ilegale din interiorul statelor membre. Astfel profiturile din prostituția forțată, droguri sau din fondurile pentru atacuri teroriste devin identificabile. Banii spălați nu trebuie să achite decât drumul până la închisoare.

Se cuvine să amintim câteva date din istoria Parlamentului European, simbol al democrației după 1945. Parlamentul European (abreviat Europarl sau PE) este o instituție legislativă a Uniunii Europene (UE) aleasă prin scrutin direct odată la cinci ani. Împreună cu Consiliul Uniunii Europene (Consiliul) și cu Comisia Europeană, exercită puterea legislativă a UE. A fost descrisă (chiar de europedeputați) ca fiind una dintre cele mai puternice legislative din lume. Parlamentul este compus în prezent din 766 de membri, care reprezintă al doilea cel mai mare electorat democratic în lume (375 milioane de votanți eligibili în 2009).

Începând cu anul 1979 este ales direct, o dată la 5 ani, prin alegeri generale, libere și secrete. Însă, prezența la vot pentru alegerile Uniunii

Europene au scăzut la fiecare alegere consecutiv din acel an, și au fost sub 50% din 1999. Prezența la vot în 2009 a fost de 43% din totalul votanților europeni, variind de la 90% în Luxembourg și Belgia (unde este folosit votul obligatoriu) până la 20% în Slovacia; în 18 din 27 de state membre (în 2009) a fost de sub 50%.

Deși Parlamentul European are puterea legislativă pe care Consiliul și Comisia nu o posedă, acesta nu are controlul formal asupra inițiativei legislative, cum de altfel majoritatea parlamentelor naționale al membrilor Uniunii o au. Parlamentul este „prima instituție” a UE (menționată în tratat, având precedent ceremonial peste toate celelalte organe de autoritate la nivel european),^[9] și împarte în mod egal puterile legislative și cele bugetare cu Consiliul (cu excepția câtorva domenii în care se aplică procedurile legislative speciale). Are, de asemenea, controlul asupra bugetului UE. În cele din urmă, Comisia Europeană, organul executiv al UE, răspunde în fața Parlamentului. În special, Parlamentul alege președintele Comisiei, și aprobă (sau respinge) numirea întregii Comisii. Poate forța, ulterior, Comisia (consiliul de comisari europeni) să demisioneze prin adoptarea unei moțiuni de cenzură.

Președintele Parlamentului European (actualul președinte al Parlamentului este Martin Schulz (S&D), ales în ianuarie 2012. El prezidează o cameră multi-partid, cele mai mari grupuri fiind Grupul Partidului Popular European (PPE), Alianța Progresistă a Socialiștilor și Democraților (S&D) și Alianța Democraților și Liberalilor pentru Europa (ALDE). Ultimele alegeri la nivel european au fost cele din 2009, iar viitoarele alegeri vor fi în mai 2014.

Parlamentul European are trei sedii oficiale: Bruxelles (Belgia), Luxembourg și Strasbourg (Franța).

Luxemburg este sediul birourilor administrative („Secretariatul General”). Reuniunile întregului Parlament („sesiunile plenare”) au loc la Strasbourg și la Bruxelles. Reuniunile comisiilor au loc la Bruxelles.

Parlamentul European este organul reprezentativ al celor 450 de milioane de cetățeni ai Uniunii Europene. Începând cu 13 iunie 2004, acesta are 732 membri. S-a decis că numărul maxim de parlamentari europeni trebuie fixat la 732, cu un prag minim de 5 și respectiv maxim de 99 de deputați pentru fiecare stat membru.

Alocarea locurilor în parlament are la bază o reprezentare degresivă și proporțională a statelor membre. Astfel, statele mici trimit mai mulți

deputați în PE decât ar trebui dacă s-ar lua în considerare strict populațiile statelor respective. Configurația actuală a Parlamentului European a fost stabilită prin Tratatul de la Nisa, care conține prevederi referitoare la echilibrul puterii și procesul decizional în cadrul Uniunii, în contextul unei structuri cu 27 de State Membre. Țările în curs de aderare la Uniunea Europeană trimit un număr de observatori în Parlamentul European cu o anumită perioadă de timp înaintea aderării propriu-zise. Numărul de observatori și împărțirea lor politică este înscrisă în tratatele de aderare ale țărilor respective.

Observatorii pot participa la reuniunile comisiilor parlamentare, unde președintele îi poate invita să ia cuvântul, dar nu au drept de vot și nu pot lua cuvântul în ședințele plenare ale Parlamentului. Observatorii urmăresc dezbaterile din plen, din comisiile permanente și din grupurile politice din care fac parte pentru a fi deja familiarizați cu funcționarea Parlamentului European la momentul aderării. De la data aderării și până la organizarea de noi alegeri transnaționale pentru Parlamentul European observatorii devin provizoriu deputați. Parlamentul dispune de trei puteri importante: Puterea legislativă, prin care împreună cu Consiliul Uniunii Europene adoptă legislația europeană (directive, ordonanțe, decizii). Această coparticipare la procesul legislativ asigură legitimitatea democratică a textelor de lege adoptate. PE nu are (încă) drept de inițiativă, adică nu poate înainta propriile proiecte de legi; acest lucru însă a fost prevăzut în noua Constituție a Europei. Acest drept de inițiativă îl are la ora actuală numai Comisia Europeană. După semnarea Tratatului de la Nisa, în majoritatea domeniilor politice deciziile se iau pe principiul coparticipativ, la care parlamentul și Consiliul au drepturi egale, urmând ca în cazul în care nu se ajunge la un consens decizia să fie luată în a treia ședință, în cadrul unei comisii de mediere.

- Puterea bugetară. Parlamentul European împreună cu Consiliul sunt organele bugetare ale UE. Comisia Europeană întocmește un proiect de buget. În faza de aprobare a bugetului Parlamentul și Consiliul au posibilitatea de a efectua modificări. La capitolul de venituri bugetare ultimul cuvânt îl are Consiliul, la cel de cheltuieli îl are Parlamentul. Dreptul de intervenție al Parlamentului în domeniul cheltuielilor agricole este însă foarte redus. Însă de când Parlamentului i s-a acordat dreptul de intervenție bugetară, ponderea cheltuielilor agricole din bugetul UE (cca. 100 mld. euro în anul 2004) a scăzut de la aprox. 90% la 50%. Pentru exercițiul bugetar 2005 s-a prevăzut o creștere a bugetului cu 10%, la suma de 109,5 miliarde euro.

• Puterea de control democratic asupra Comisiei Europene. Înainte de numirea membrilor acesteia, Parlamentul analizează în comisiile sale competența și integritatea comisarilor desemnați (propuși). Parlamentul poate aproba numirea membrilor comisiei, sau impune retragerea unuia din comisari prin neacordarea votului de încredere. În afară de aceasta, Parlamentul exercită un control politic prin Consiliul de Miniștri și Consiliul European, cu precădere în afara CE, acolo unde aceste instituții au funcții executive.

În lume sunt multe locuri întunecate și mulți oameni care încearcă să facă lumină punându-și în pericol bună-starea și chiar libertatea. Parlamentul European încearcă să-i sprijine pe oamenii curajoși care apără libertăți pe care le considerăm indiscutabile. Acționând în interesul nostru, Parlamentul European se îngrijește să facă lumea puțin mai bună.

Toate aceste facilități se datorează deputaților care au luptat pentru ca noi, cetățenii să fim protejați de orice ilegalitate și nedreptate. Chiar și tu poti să ajuți! Nu știi cum? Simpla ta prezență la vot este esențială pentru schimbarea acestei lumi. Continuă să ajuți această instituție să se dezvolte, vino la vot! Părerea ta e că a mai importantă, nu lăsa ceea ce poți face tu pe umerii celorlalți, Parlamentul European are nevoie de oameni ca tine, capabili să-și exprime opțiunea prin vot în 2014! Nu rata ocazia de a contribui la progresul societății-vei vota? Înseamnă că te interesează un viitor mai strălucit, nu votezi? Înseamnă că nu-ți pasă de soarta ta și a copiilor tăi! Tu ai puterea pe care trebuie să o folosești în scopuri nobile mergând la vot în 2014, alege Parlamentul European pentru a uita de fraude, încălcarea drepturilor și indiferența.

Știm cu toții că ziua de mâine ne va aduce noi provocări și noi oportunități. Aceasta este Europa! Trăim împreună în pace și prosperitate, ne bucurăm împreună de aceleași drepturi și avem în față viitorul pe care noi singuri putem să-l consolidăm, participând la vot pentru alegerea Parlamentului European!

Bibliografie selectivă:

- [1] ***, *Ce este Uniunea Europeană?*, București, 2001.
 [2] Pascal Fontaine, *Europa în 12 lecții*, București, 2007.